

Äärimmäisten ilmiöiden teoriaa, laskuharjoitus 5, 9.5.2011

Tehtävissä 2-5 $X, X_1, X_2, \dots$ ovat riippumattomia F -jakautuneita ei-negatiivisia satunnaisuuttujia, $S_n = X_1 + \dots + X_n$ ja $M_n = \max(X_1, \dots, X_n)$. Lisäksi μ on X :n odotusarvo.

1. Oletetaan, että $X_1, X_2, \dots$ ovat riippumattomia Poisson-jakautuneita satunnaisuuttujia. Olkoon λ_i muuttujan X_i odotusarvo. Oletetaan, että $\lambda_i \rightarrow \lambda$, kun $i \rightarrow \infty$, missä $\lambda \in (0, \infty)$. Olkoon $Y_n = X_1 + \dots + X_n$. Osoita, että $\forall \varepsilon > 0$, $\lim_{n \rightarrow \infty} \mathbb{P}(Y_n/n \in B(\lambda, \varepsilon)) = 1$.

2. Oletetaan, että $\bar{F} \in R_{-\alpha}$, missä $\alpha > 1$. Olkoon $a > \mu$ kiinteä. Osoita, että $\forall x > 0$, on olemassa raja-arvo

$$\bar{G}(x) \doteq \lim_{n \rightarrow \infty} \mathbb{P}(S_n > n(a+x) \mid S_n > na).$$

Osoita lisäksi, että $\bar{G} \in R_{-\alpha}$.

3. Olkoon F kuten edellisessä tehtävässä ja $x > 1$ kiinteä. Osoita, että

$$\liminf_{n \rightarrow \infty} (\log n)^{-1} \log \mathbb{P}(S_n > n^x) \geq 1 - \alpha x.$$

4. Olkoon $a > \mu$ ja $b \in (0, a - \mu)$. Oletetaan, että $\bar{F} \in R_{-\alpha}$, missä $\alpha > 1$. Osoita, että

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \mathbb{P}(M_n > nb \mid S_n > na) = 1.$$

5. Olkoon $a > \mu$ ja $b \in (0, a - \mu)$. Oletetaan, että X on kevythäntäinen ja että $c'(s_a) = a$ eräälle $s_a > 0$ (c on X :n kumulanttifunktion generoiva funktio). Osoita, että

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \mathbb{P}(M_n > nb \mid S_n > na) = 0.$$